

Megjelen: minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz.
Kéziratok nem adatként vissza.
Nyilt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ és VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési ára:
helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések árszabály szerint közöltetnek.

Hanyatlás.

Tettek kellene nem szavak a magyar ipar felségelésére. A jelszavakból elég volt már! Súlyos válságban nyög az ipar és kereskedelem ebben az országban. Drága a pénz, s ami van a közönség kezében, annak tekintélyes része külföldre vándorol. A gazdálkodás hanyatló állapota folytán mind lanyhább lesz a forgalom és kereslet. A verseny tisztességtelen. Aki még tudna boldogulni, annak tisztességtelen verseny gördit akadályokat az útjába.

Kiadnak egy hatalmas jelszót: a hazai ipar pártolását. Nagy volt a lelkesedés országszerte. A haza összes lapjai vezércikkettek, közgyűlésen és népgyűlésen egyaránt tüzesen hirdették, hogy a magyar közönségnek most mindent el kell követnie a magyar ipar pártolása dolgában. Nemrég történt mindez.

Nos, és van-e valami szemmel látható eredménye a hatalmasan kezdeményezett mozgalomnak? Bizvást rámondhatjuk, hogy nem sok. Szalmatűz nálunk az ilyen közgazdasági célért való lelkesedés. Mindenféle javaslatokat csináltak és fogadtak el, dikciózta éljeneztek, aztán hogy elmúlt a lármás szereplés, elhalt a közönség pusztaságában minden. A szalmaláng kialudt és a honi ipar ismét abban a homályban teng, melyben annakelőtte.

Szavakkal nem lehet a honi ipart támogatni. Csakis cselekedetekkel. Ezek pedig hiányzanak, úgy a közönség, mint az intéző körök részéről. A mikor a kereskedelmi miniszter a közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg rendeletet adott ki, melyben a legdicsebb retreméltő határozottsággal keltek védelmére

T Á R C Z A.

Téli éjszaka.

Egy téli vasárnapnak az éjszakája volt. A várost körül fogta az éjféltani órák szomorú csöndesége. Hullott a hó szakadatlanul, egymásba olvadó kristályokban, melyeket a sivitő szél, mint tekerőző fehér kigyókat repített tovább az aszfalton, he-be csapva az éjszaka ritka járókéleinek a szemé közé. Szakadó hóvihar töltötte be az utcák közét; és a hóvihar csapkodása között alig tehetett két lépésnyire látni.

Az egész körut mentén nem volt egyetlen kocsis sem. Gyalog kellett, hogy belevágják a hazavezető utba, a mely a körutakon vezetett végig.

Kimerülve az egész éjjeli munkától, szinte megmeredve a hidegtől és a szemembe ütköző hótól haladtam előre. Egyetlen gondolatom, egyetlen törekvésem volt elérni a meleg szobát, a melyben egy jó cigarett és a vetett ág vártak reám.

Befordulva a Károly-Körutra, tompultságomból hirtelen egy kicsi kéz érintése riasztott fel. Éreztem, hogy e piczi, keztyűs kéz, amint felénken, egy kétségbeesett elhatározástól ösztönözve vállamat megérinti, reszket a külső hidegtől és valami belső lázas forróságtól.

a magyar iparnak, nagy volt az öröm a papirgyárosok és kereskedők között. A rendelet a legszebb reményekre jogosította fel őket. S mi történt? A magyar papirgyárosok és kereskedők között nem volt meg az egyetértés, hogy eleget tudjanak tenni a miniszteri rendelet kívánalmainak. E miatt aztán az iskola év elején óriási zürzavar támadt, ugyannyira, hogy a közoktatásügyi miniszter jónak látta rendeletét egy esztendőre visszavonni s ismét megengedni a külföld versenyét.

Elszomorodva konstatáljuk e tény. Tehát még mindig nem értünk meg annyira, hogy a magunk erejéből meg tudjunk lenni akkor, midőn erre a lehető legkedvezőbb alkalom kínálkozik. Ne tagadjuk: a honi ipar pártolásának jelszava nemcsak a papir ipart, de egyéb iparágakat is ily készületlenül találta.

Elismerjük, hogy ilyen körülmények között tettek nehezen határozzák el magukat az intéző körök.

S mialatt így csak tovább teng a magyar ipar, édes testvére a kereskedelem is áldatlan helyzet sulya alatt nyög. Az ipar pangása természetesen maga után vonja a kereskedelemét is.

A mindjobban erősödő agrárius irányzat immár minden oldalról kezdi szorongatni a kereskedelmet. Miskolcra panaszos jajszó ütötte meg az ország fülét a kereskedők kongresszusán, elkeseredetten keltek ki az agráriusok ellen. És bizony bármennyire rokonszenvezünk azokkal, a kik a magyar föld értékét s jövedelmezőségét emelni s terhein könnyíteni igyekeznek, nem halgathatjuk el, hogy van valami igazság a panaszokban. Határozottan elítélendő és nagy gazdasági veszedelmet rejt

Nem volt szükség reá, hogy megforduljak. Egy remegő, puha kar fonódott a karomba és egy édes női hang sugta lazasan, könyörgő hangon a fülemben:

— Uram, az Isten szerelméért, legyen hozzám irgalommal . . . Kicsiny, filigramtermetű asszonyka volt vékony köpenykeje fölött nagy, tarka színehagyott sálba volt burkolva. A fején valami ócska kapi-zson volt, alóla pedig néhány kiszabadult hajfürt lógott a homlokába. Még fiatal lehetett, de a szenvedés és nyomoruság megviselték. Fonyadt arcából azonban mint két faklya lobogtak ki nagy, fekete, mohó tüzes szemek.

— Engedje meg kérem, hogy egy darabon önnel mehessek — szolt eső hangon.

Habozás kifejezését láthatta rajtam. Lázassiettséggel folytatta hát:

— Ne gongolja, hogy valami kósza, rossz nő vagyok . . . de itt kell, hogy legyek az utcán, most ebben az órában . . . Oh, ha Ön tudná . . .

Mélységes részvét férközött a szívembe ez iránt a szomorú, hervatag, idegen asszony iránt. Önkénytelenül megéreztem, hogy súlyos, valódi fájdalom kényszeríti ezt az asszonyt éjszakai Golgotha-utjára.

Gyöngéden megszorítottam hát a karomba fűzött karját. Megértette, hogy nem utasítom vissza és újra éreztem szemembe kapcsolódni roppant szépséges fekete szemek tekintetét, a mely most a hála

mehében az a tendencia, mely úgy akar használni a mezőgazdaságnak, hogy a kereskedelemtől és ipartól megvonja az életfeltételeket. Ez nem gazdasági politika, ez rombolás. Hallgassanak agráriusaink a hazafiasság, a higgadt belátás szavára, gondolják meg, hogy szorosan egymásra vannak utalva a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem. Csak így fognak tudni boldogulni és lesznek hasznára a közérdeknek.

— **Csendőlet Debreczenben.** A közbiztonság Debreczenben az utóbbi időben annyira megingott, hogy fényes nappal s legnépesebb utcákon rablási merényleteket rögtönöznek Rózsa Sándor unokái.

Egy uri nőnek a száját betömik, kezeit hátra kötik, és a pénztől, ékszereitől megrabolják, egy szegény asszonyt az utcán felholtra vernek és 80 krajczárjától megfosztják, egy másikat felöltőjéből kivetkötnek és az Isten tudná elősorolni azokat a rablási kísérleteket, támadásokat, a melyek nap-nap után előfordulnak, különösen a külváros sötét utcáin. A debreczeni lapok, sőt a fővárosi sajtó is meglehetősen szellőztette ezeket az anomáliákat, és jogosan kérdezheti Debreczen közönségével együtt, hogy hol marad a rendőrség? Mi annak az oka, hogy az újabb időben a rablás, betörés napirenden van, és a rendőrségnek nincs módjában ezeket meghusítani, vagy a tetteseket kézre keríteni?

Ennek okai nagyon is szembe tűnnek és aki csak egy kicsit ősmérős a viszonyokkal, rögtön kitalálhatja: a gyorsan fejlődő város népessége és forgalmával nincsen arányban a rendőrök száma, hiszen a főutakon, a piac-utcán agyba-főbe verhetik az embert, a népcsendület már régen eloszlik mire nagy nehezen előkerül egy rendőr, a ki aztán nagy tudáskosan előadja, hogy ő illetéktelen a beavatkozásra, mert ő ma nincsen szolgálatban, és azzal mint a ki a dolgát jól végezte, tovább sétál.

Ha a főutakon ilyen gyér számban van a rend-

és valami gyenge öröm kifejezésével szegződött reám.

Néhány lépésnyire előttünk hirtelen egy fekete alak bukkant ki a hóból. Magas deli férfialak volt, felgyűrt gáltérral és mencsikoffjának zsebébe dugott kézzel.

Az asszony összerázkódott.

Jöjjön gyorsan, sugta hirtelen, görcsösen erőszakkal vonva maga után.

A férfi befordult a körut egy mellekutcájába. Mi nyomról-nyomra követtük, oly távolságból, hogy sem el nem vesztettük előlünk, sem észre nem vehett bennünket.

Az asszony mellettem egyszerre megszólalt. Ugy látszott, hogy belső világában a gondolatok küzdése egy oly ponthoz ért, a melynél a lélek egy tulságosan megtelt pobárhoz válik hasonlónak.

— Az ott a férjem — kezdte az előttünk borkáló alakra mutatva.

— Gondoltam.

— Irnok a városnál. Négy év előtt esküdtünk meg. Két gyermekünk van, egy fiu, meg egy leány. Gyönyörű gyermekek. Ő hozzá hasonlítanak.

Kis szünetet tartott.

— A Ferencz városban lakunk. Eleinte szépen megéltünk. Nekem cseléd nem kell. Vasárnap este a »Zöld faba« jártunk. Arra is kellett. Magában a világot sem ment volna sehova. Egy este azután vége

örtség szélyel osztva, önként érthető, hogy a mellék-
utczákon az még gyéribb, a külváros sötét zeg-
zugai pedig teljesen rendőrmertések.

A másik nagy hiba pedig az, hogy a debreczeni
rendőrség razzziát csak nagyon ritka esetekben szokott
tartani, így alkalmat ad azoknak a kétes firmáknak
arra, hogy egyes házakat, egyes egyéneket ugyiszólván
tanulmányozzanak, kiessék az időt az alkalomra.

A debreczeni rendőrségnek igen nagy hibája az
is, hogy a legénységéről értelemről, vagy plane mű-
veltségről beszélni alig tehet. Nem csapunk szélső-
ségbe mikor ezt a dolgot említjük! mert, tudjuk mi
azt nagyon jól, hogy olyan fizetésre gentlemannek
nem találkozunk, de nincs is erre szükség, mi ezt
csak azért említjük meg, mert arra a fizetésre értel-
mesebb iparos, vagy más egyén is kapható volna, ha
pedig nem, akkor talán ezek kiképzését más szel-
lemben kellene művelni.

Szóval nagyon elérkezett az ideje a debreczeni
rendőrség rekonstruálásának, már azért is, mert ez a
rendőrség a vidéki városok rendőrségei között mond-
hatni a leggyengébb lábón áll. G.

A szegényügy.

A szegényügy rendezését — úgy halljuk — ko-
molyan munkába vette a városi tanács, mert e tárgy-
ban már készen is van egy szabályrendelet, amely
nemsokára a közgyűlés megvitatása alá kerül.

Ideje is, hogy ez a régen húzó ügy végre —
valahára rendeztessek, mert az állapotok e tekintet-
ben csakugyan tarthatlanok.

A szegényügy rendezetlensége egyfelől azt okozza,
hogy sok, arra szorult, magával tehetetlen szegény
esik el az alamiznától, de másfelől meg sok olyan
szegény reszesül abban, a ki arra nem érdemes, mert
munkaképes lévén, csak henységéből vetemedik rá a
koldulásra.

Nálunk ugyanis a szegényügy rendezetlenségé-
nek az utcai koldusok elszaporodása a legbiztosabb
jele.

Nincsen a hét nek az a napja, amelyen a kére-
getők egymást ne érnek az utczákon, dacára annak,
hogy nálunk koldulni nem szabad.

És kik ezek a koldusok?

Nagyrészen közsegélyben részesülő városi sze-
gények, akik vagy a saját elhatározásukból, vagy
igen sokszor másoknak a megbízása folytán — hogy
úgy mondjuk — kereset szempontjából üzük a kol-
dulást, gondosan értékesítve és pénzzé téve azt, amit
naponként összekeregetnek.

De igen sok a koldusok között a dologkerülő,
csavargó is.

A henye, iszákos szegényember, hogy könnyen
elhessen, elküldi a gyermekeit a város másik részébe
koldulni. Megtanítja hazudni, lopni, zsarolni, szóval

szakadt mindennek . . . Valami gyűlésre ment s
reggel jött haza. A lábam sem tudott állani . . .
Azóta egészen megváltozott . . . A pénzt elpredálja,
nekünk nem ad semmit. Neha egy helig sem jön haza.
Valami személyiely van.

Egészen hozzám simult. Forró lehelete az ar-
czomat perzselte.

— Most három napig nem volt otthon. Ma este
haza jött, Sirtam, a térdemen könyörögtem hozzá. . .
Reám sem halgatott. Megmondtam, hogy nem bocsát-
om el magantól, mert neki mellettem kell maradnia,
mert a hitvese vagyok, szeretem . . . És mit gondolt,
mitt tett?

Nehézzen lélegzett, a szeméből nagy, meleg köny-
espepekördültek végig az arcán.

— Megvert, össze-vissza vert s azután elment
hazuról. Most bizonyosan ahhoz a személyhez siet.
De utána megyek, s elébe állva, megkérdezem, hogyan
merte elrabolni az én hitves uramat. Azután nem
bánom, ha megölnek sem.

Megalt és sápadt fejét vállamra hajtván, hang-
talan, esendes sirással zokogott.

Ebben a pillanatban fordult be a férfi a körut-
ról nyíló utczák egyikébe. A nő is felocsudott és
szintén irányt változtatva, kelve. De csak néhány
lépést tehetünk. A menesikoffos ember hirtelen meg-
fordult és gyors lépésekkel megindult velünk szem-
ben.

Alig volt annyi időnk, hogy egy kapu mellett
vázhozódassunk. A kicsi asszony reszketve, halál-

minden rosra, minden bünre, csakhogy pálinkára
való legyen.

Eleterős, munkaképes fiatal embereket és asz-
szonyokat látunk nálunk koldulni, jelöl annak, hogy
szegényügyünk nagyon szánalmas állapotban van.

Sőt a héten megtörtént az is, hogy egy ismert
elzülött iparos kéregetett fel s alá az utczákon, ház-
ról — házra járva, mint a valóágos koldus. Pedig ez
az ember még teljesen munkaképes és mellé még
háza, udvara is van.

Ilyen következményei vannak nálunk a sze-
gényügy rendezetlenségének, de meg ezeknél is szo-
morubb az, hogy ezek miatt a visszaélések miatt azt-
án sok arra szorult szegény nélküli nálunk az
alamizsnát.

Szegényügyünk rendezése égető kérdés, épen
azért kerve kerjük a városi tanácsot, hogy a sze-
gényügy rendezése tárgyában alkotott új szabályren-
delet tervezetét minél előbb igyekezzék a közgyűlés-
ben letargyaltatni.

A közbirtokossági tanács gyűlése.

A közbirtokossági tanács kedden délután
gyűlést tartott a városháza nagy tanács ter-
mében, amelyen több rendbeli ügyet intéz-
tek el.

Bujdosó Sándor csikósnak 44 korona,
Oláh János ökörgulyásnak 111 korona 80 fil-
lér befizetett kárdiját, méltányossági okokból
visszatéríteni rendelt a közbirtokossági ta-
nács.

Ezután a választások következtek, ama-
lyek a következő eredménnyel ejtettek meg:

Házicsósz lett Kiss Sámuel,

Mezőőrök a tilalmasi részen:

Magyar József és Váci Gábor.

Anyaguyás: Pinczés János,

Kisgulyás: Pinczés József.

Anyacsikós: Bujdosó Sándor.

A kis ménes csikósa: Kerékgyártó Imre.

Ökörgulyás: Oláh János.

Kospásztör: Elek Sándor.

Miután a város a tavaszon 8 állami
mént kap, elhatározta a közbirtokossági ta-
nács, hogy a tulajdonát képező 2 darab mént
kivágatja és legközelebb eladja.

Több rendbeli felszólalás után elhatároz-
tatott, hogy az anygálházi összes pásztorok-
nak tudokra adatik, miszerint az általuk ör-
zött jószágokat az anygálházi biztos hire és
engedelmé nélkül ott nem hagyhatják, a jó-

sápadtan tapadt hozzám. De a férfi észrevett ben-
nünket s a mint mellénk ért, vizsga pillantást vetett
a rejtékbe.

A férfi a ki valóságban szép ember volt, meg-
ismerte feleségét. Reám egy hosszu, gonosz, kémlelő
tekintetet vetett, azután megragadta az asszonyt
a csuklójánál és kirántotta a kapu zugából. Egy szót
sem szólva, megindult vele a körut felé.

Az asszony nem törődött velem tovább, min-
denről megfeledkezve, követte a szélesváltu óriást,
mint a kutya gazdáját, aki miután megverte enni ad
neki.

Valami ellenállhatatlan kíváncsiság, keverve a
megszégyenüléssel és bosszúság homályos érzéseivel,
arra késztetett, hogy utánuk menjek. Elmerülten be-
szélgettek. A férfi lármás goromba hangja, amelyet
dühös, türelmetlen mozdulatokkal kísért, a fülemig
hatott. Egyszerre megálltak és a férfi mondott neki
valamit. A kis nő erre karját hirtelen a brutális férfi
nyaka köré fűzte és hosszu, szenvedélyes mámoros
csokban tapasztotta ajkát annak ajkára. Szinte láttam
a kitágított óriás pupillák mögött nagy fekete szemei-
nek mohó, lázas ragyogását.

A szélvihar lassan megszűnt és a hó is csak
ritkán, apró kristályokban szállingózott alá. Én gyor-
san megindultam hazafelé. De még otthon is sokáig
jarkáltam szobámban, visszaemlékezvén e szomorú
téli éjszakára, lelkenben érezve e kis égő tekintetű
asszony fekete szeméinek izzó perzselését.

szágok mellől csak a biztos engedelmevel tá-
vozhatsz el, és haza is csak a biztos tudta-
val és engedelmevel jöhetnek.

Mivel a bika-állomány csekély, a közbir-
tokossági tanács 4 drb bika beszerzését hatá-
rozta el.

Az 1900. évi számadás megvizsgálására
és az 1901. évi költségvetés összeállítására
az elnök mellé Adler Samu, Oláh Miklós és
Czeglédi Lajos gazdasági tanácsstagok küldet-
tek ki.

Az 1901 évi közgyűlés határnapjánál,
1901. évi január 31-ik napja tözetett ki.

Végül elhatároztatott, hogy a belső lege-
lőn birkákat legeltetni, bármilyen kedvező
időjárás legyen is, évenként csak decz. 31-ig
szabad. Ettől kezdve jószág kiverésig a legel-
tetés nem engedtetik meg,

Virilisek névjegyzéke.

A legtöbb adót fizetők névsorát a héten állította
össze Hetey Ignác tisztügyész elnöklete alatt az e-
czéltől kiküldött bizottság. A virilisek névjegyzéke a
mely felülbíralás, illetve helybenhagyás végett a leg-
közelebbi közgyűlés elé kerül a következő:

	K.	f.
Hajdumegyei Takarékpénztár	9761	17 adóval
Szoboszló város közbirtokossága	5281	47
H.-Szoboszlói Takarékpénztár	4322	98
Hajdu-Szoboszló város	2615	94
5. Fekete Sándor	2347	16
Adler Farkas	2277	80
Dr. Czeglédy Mihály	2061	72
Leitgeb Imre	1366	22
Ref. egyház	1248	88
10. Makai János	1109	80
Soós János	1085	35
Neumann Sámuel	1068	09
Foghty János	1062	31
Id. G. Tóth Mihály	1044	57
15. Márton Gabor	989	—
Kalocsay Gusztáv	980	82
Soltész László	959	72
Kovács Gyula	942	22
Oláh Miklós	897	92
20. Cz. Szabó János	886	72
Róth Lajosné	867	10
Dr. Malatinszky József	848	50
Borbély Mihály	845	76
Grósz Nagy Mihály	806	29
25. Soltész Farkas	770	18
Csanádi Lajos	764	32
Zsigmond Sándor	762	96
Zakar Sándor	759	43
B. Nagy Károly	756	65
30. Rozenfeld Ignác	727	89
Sari Lajos	715	66
Turi Jakabné	691	44
G. Totk János	688	—
Körner és Tarsai gőzmalom és fürdőtelepe	684	10
35. Dr. Hetényi Lipót	681	70
M. Totk Pal	676	24
F. Kovács Lajos	648	48
Cs. Totk Balint	648	22
Padrah Sándor	644	26
40. Czeglédy Ferencz	621	68
Décei Lajos	595	62
Dr. Kiss Sándor	593	20
Korpos János	584	—
Özv. Csorba Lajosné	583	76
45. Özv. Cseke Janosné	581	79
Csanádi István	579	74
S. Kovács Gabor	578	61
Id. Czeglédy Lajos	556	72
Kovács Gabor	549	32
50. Marton János	548	69
Csaszi Jakab	519	87
Özv. Kiss Janosné	507	16
Szilágyi János	487	84
Czeglédi József	483	11
55. Özv. Kirési Ferenczné	474	23
B. Szabó József	461	21
Kiss Károly	454	18

Czeglédy Lajos	—	—	452 74
Csaszai Lajos	—	—	451 39
60. Chepely Zsuzsanna	—	—	437 65
Ózv. Cseke Gaborné	—	—	436 24
Ózv. id. Kiss Danielné	—	—	435 54
Sághy Ferencz	—	—	429 42
Papp Lajos	—	—	427 12
65. Borbély Jakab	—	—	426 04
Gönczi Lajos	—	—	425 68
Peterman Balint	—	—	410 24
Grósz Éliás	—	—	409 44
Futó András	—	—	400 59
70. Czeglédy Károly	—	—	383 19
Ózv. id. Soós Janosné	—	—	380 04
B. Nagy Károly	—	—	372 48
Hetey Ignác	—	—	369 26
Barcsa István	—	—	368 11
75. Id. Király Balint	—	—	366 66
Ózv. H. Fekete Mihályné	—	—	364 27
Alexy Sándor	—	—	360 82
Korpos Károly	—	—	357 72

A hétről.

Egy hölgyike, a ki egész nyáron arról ábrándozott, hogy a télen kart-karban öltve miként fogja keresztül-kasul szelni a jégpálya síma tükrét, meg interviewolta az elnök urat, hogy tulajdonképen há mikor nyílik már meg az a jégpálya.

Az elnök ur gyer hájába mélyesztette ujjait és gyenge resignáló hangon oda sugta a kis bakfischnek: majd ha fagy.

Egy szürke czilinderes ur érkezett a héten városunkba. Mivel bérkocsit az állomásnál nem varta, kénytelen volt a nemzetközi barkaba beszállani. Másfél órai vizontagságteljes ut után végre a templomnál kikötöttek.

Mielőtt az ur kiszállt volna a barkából, oda szól neki egy cifraszűrös úri társ: Man megkövetem a tens urat, szígyen ne írják merisz kédisemirt, és azzal ramutat a szürke magastelejú czilinderre — végig fej az?

A parkirozást a polgári iskola terein befejezték. Egy idegen ur a ki a napokban a város nevezetéseit megszemlélte, és közöttük a polgári iskolát is, azt a megjegyzést tette, hogy az iskola szépsége akkor jutna érvenyre, ha a terei parkirozva volnának! hát nincsenek parkirozva?

A nemes tanács jóvoltából sok meliék utcaza lámpát kapott a héten. Milyen jó, legalább az éjjeli örök nem felnek a sötétben.

Egy éjjeli ör a héten megakart egy macskát ijjeszteni. Alabárdját leoldozta a hátáról és mint a fegyvert szokás, lövésre felemelte, és hangos puht kiáltott hozzá.

Egy hazatérő jökedvü boros társaság figyelmes lett a zajra, mámoros fővel azt hitték, hogy őket akarja a rendnek éjji öre rendre utasítani — az alabárdal jól elverték az ört. Az óta az éjjeli ör nem ijjeszt macskát, és alabárdját meg szorosabbban a hatához kötötte.

Egy földönfutó transváli búr katona vetődött a héten városunkba.

A mint a kaszinó ellőtt elhaladt, nagy csattogást és ropogást hallva, reszketve kérdést intézett kiserőjéhez a félelmetes zaj okáról.

Legyen nyugodt uram szól a kísérő, se nem kartács, se nem bomba az, csak a főjegyző és az állatorvos — biliardoznak.

Borissza.

H I R E K.

— **Balsházár Dezső** az ujonnan megválasztott ev. ref. lelkész, a héten foglalja el új állását. A lakás javítási munkálatai már készen vannak, úgy, hogy a beköltözést semmi sem gátolja. — Az új lelkész valószínűleg mához egy hetre tartja meg beköszönő egyházi beszédét.

— **Hajdúvármegye** törvényhatósági bizottsága pénteken gyűlést tartott a vármegyei nagytermében, Gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt. A gyűlésnek legáltalánosabb érdekű tárgya az az előterjesztés volt, a mely a közigazgatási tanfolyam sze-

génysorsu hallgatói részére, 1%-os vármegyei pótdadó kivételével egy alapot akart létesíteni. Ez a javaslat azonban megbukott, mert nem kapott kétharmad szótöbbséget.

— **A debreczeni m. kir. pénzügyi igazgatóság**nál fontos személyváltozások történtek a közelmúltban. Így a nyugdíjba ment Szunyogh Sándor helyébe Faust Elek nevezetett ki pénzügyigazgatóvá. Hír szerint legközelebb a helybeli kir. adóhivatalnál is nagymérvű személyváltozások várhatók, aminek oka szolgálati érdekekre vezethető vissza.

— **Egyháztanácsgyűlés** tartott csütörtökön, először is az ujonnan megválasztott lelkész, Balsházár Dezső köszönő levele olvastatott fel és vételt tudomásul. Az ujonnan megválasztott lelkész decz. hó 23-án köszön be, ez ideig Juhász Sándor polg. iskolai vallastanárr helyettesíti. A 3000 korona állami segélyben létesített, négy új tanítói állásra vonatkozó határozat, s a fizetés levelek megerősítettek. Ezt tudomásul vette az egyháztanács. Ózv. Kiss Jánosné Kovács Rebeka asszony, kenyeret ajánlott fel az ujbóri urvasorához. Az ajánlatot közönettel mondott az egyháztanács. Ezután az egyházi hivatalnokok és a szolgaszemélyzet választott meg. Számadó gondnok lett Adán János, algondnok Magyar Imre. Az 1901. évi költségvetés összeállítására egy bizottság küldetett ki Soitész László elnöke alatt. A szegény iskolás gyermekek felruházására 114 koronát utalt ki az egyháztanács. Az egyházi pénztár készlete 1900. decz. 13-án e beadott jelentés szerint 1907 kor. 94 fl. Az egyházi adó hátralékok rendezését is munkába vette az egyháztanács, oly formán hogy egy bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy ez a bizottság elle nőrizze a vegrehajtott és adjon véleményes javaslatot arról, hogy kik azok az egyháztalagok, akiknek adó hátralékát behajthatatlanság okából törölni kell. Ezen bizottság elnöke Dr. Malatinszki József választott meg. Tagjai tizedek szerint Marton Mihály, Borbély János, G. Toth Mihály, Csánádi István, Borbély Gábor, és Czeglédy Lajos.

— **Az országgyűlés** ötödik ülészakát a tavaszon, április havában minden valószínűség szerint berekesztik, s azonnal megtartják országos értekezést az általános képviselő választásokat is. E szerint az országban a tavaszon mozgalmas időkre van kilátás.

— **A korcsolyaegylet** tagjai türelmetlenül várják az igazi tél beköszönését, amikor majd a síma jégpályán teljes odaadással élhetnek testedző, nemes sportlujnak: a korcsolyázásnak. Az időjárás nem valami biztató, mert hideg nem akar lenni, sőt a központi meteorológiai intézet egyre lanyha időt jósolgat. A korcsolyaegyleti tagok elkészülése ilyen körülmények között teljesen érthető.

— **A korcsolyaegylet** választmánya e helyen is tisztelettel kéri az egyesület tagjait, miszerint hátralékos tagsági díjaikat befizetni sziveskedjenek. — A tagsági díj nyugta Viese Kálmán egyleti pénztárnok urnál váltható be.

— **Nyolcz állami mént** kap a tavaszon a helybeli fedeztetési állomás, amely körülmény mindenestre öröndetes haladást jelent. Úgy hisszük, hogy ez a körülmény nagybefolyással lesz városunk lötenyészésére, mert vége szakad a sok kétes értékű apaállatokkal való kísérletezésnek. Hogy a viszonyok városunkra nézve ilyen kedvezően alakultak, az első sorban a helybeli lötenyészési bizottság elnökének, Fogthüty János földbirtokosnak az érdeme.

— **A Banom kert** jó példával jár elől a kertek őrzésének reformálása körül. A jövő évben a két rendes csósz mellé még négy segédesőst fog alkalmazni a Banom kert, akik július közepétől november végéig teljesítenek szolgálatot. Ez az intézkedés nem teljes ugyan, de kezdetnek elég.

— **Körvadászat** tartott tegnap a tilalmasi háttérben, a melynek 37 drb. nyul volt az eredménye.

— **A virilisek névjegyzékét** a héten állította össze Hetey Ignác tisztügyész elnöke alatt az e czélból kiküldött bizottság. A névjegyzékét lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük, az egyesek által fizetett adóösszegekkel együtt.

— **Ebek kiirtása.** A városi tanács közelebb kiirtatja rendőrileg mindazokat az ebeket, a melyeknek tulajdonosai az ebadótt kellő időben be nem fizették.

— **A himlő és a torokfajás** egyre jobban terjed az iskolákban, a minek a kedvezőtlen időjárás mellett az iskolák hiányos fűtése is egyik oka. Felhívjuk erre az iskolai hatóságok figyelmét.

— **A központi fuiskola** udvarán levő kuttal nem boldogul a vállalkozó, mert mindezeidig nem akadtak vizre. Úgy látszik, hogy a furással végre is fel kell hagyni.

— **A Parator.** — Köszvény, csúzt, rheumát idegességet, izületi fájdalmakat párszor használva megszüntet. Ára 70 fill. Kapható Francies és Jona droguerijában. Debreczen, Kossuth-utca 64 sz.

Közgazdaság.

A havi vakságról

Irta: Gerő Daniel.

Ha a havi vakság olyan stadiumba lépett, a midőn már mind a két szem megvakult, a midőn tehát már laikus által is észrevehető hibák jelentkeznek a szemben, szavatossági főhibát többé nem képez, különben pedig az osztrák polgári törvénykönyv 925 §-a szerint a 30 napi szavatossági főhibák közé tartozik.

A lovaknál előforduló szavatossági főhibák egyike sem adhat annyi alkalmat adás-vételnél a visszaélésre, mint a havi vakság. Míg az a körülmény, hogy az esetek nagy részében olyan stadiumban levő szembeteg lovak kerülnek a vásárra, a melyeket szabadszemmel még szakértő sem vehet észre, nagy mértékben fokozza a visszaélést, a mely igea sokszor jöhízemű is lehet, mert az eladó maga sem tudja, hogy szembeteg a lova.

A kupeczek nagyon sokszor erőművi uton megsértik a szemet és a vevővel elhitetik, hogy a sérülés a vásárban történt, a mi igaz is, mert egy nagyobb szemhaj, a havi vakság leplezésére történt.

A vevő jöhízeműleg megveszi a lovat, azt gondolva, hogy ez a kis sértés rövid idő alatt meggyógyul, a mi meg is történik, de ott marad a havi vakság, a melyet az előhívott állatorvos sokszor már csak akkor konstata, midőn a szavatosság ideje (30 nap) már elmúlt, a midőn már a lovat a törvény értelmében visszaadni nem lehet.

A kupeczek az ilyen havi vak lovak szemének a friss sértésével sokszor kibúvót keresnek a szavatosság felelősege alól. Állítván, hogy a vevőnek tudomása volt arról, hogy a lo szemé beteg, tehát tudtával vette.

De nem csak az eladó, hanem a vevő is szokott ilyen cselhez nyúlni, ha a vett lovat drágának vagy különben sem megfelelőnek tartja, hogy az eladónak vissza adhassa, erőművi uton gyulladást létesít a szemben és rá fogja, hogy a lo havi vak, hogy a nem eléggé tájékozott eladót a lo visszavételére bírja.

Tanácsos volna a vevőknek minden ujonnan vásárolt lo szemét, a melyért akár szóval, akár hallgatólag felelősséget vállalt az eladó a vételtől számítva 30 napon belül szakértővel megvizsgáltatni, mert biztos körismét e betegségről csak szakértő adhat.

A betegség gyógykezelése mind-e mai napig meddő maradt, vagyis nem sikerült még eddig semmi fele szerrel azokat az apró lényeket tönkre tenni, a melyek a betegséget létre hozzák, s valószínű, hogy nem is fog az sikerülni, mert a szem maga olyan érzékeny szerv, hogy a fertőtlenítő szerek behatása alatt hamarabb tönkre menne, mint a betegséget létrehozó elődi.

Még nincs tökéletesen eldöntve, hogy valjon örökletesen betegség-e ez, vagy nem, illetőleg, hogy a mén vagy a kancza átörökli-e az ivdekaira a betegséget, vagy nem.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy igenis a legnagyobb mértékben örökletesen, mert havi vak mének, vagy kanczának az esetek igen nagy számában havi vak lesz a fiai is, bár a tudósok ezt olyan formán disztingválják, hogy a szülők nem magát a betegséget, hanem a gyenge szervezetet öröklik át, a mely fogékonyabb a betegségre — de a mely vég eredményében egyre megy.

Mindenesetre olyan állatot a tenyésztésből feltétlenül zárjunk ki, a melyet az állatorvos havi vakságban szenvedőnek tart, mert a gazdának a kísérletezés egy kicsit sokba kerülhet. A betegség praedistinaálására nagy befolyással van a sötét, alacsony, fülledt nedves istálló, azért az istálló elég világos, szelős és tiszta legyen, a mi különben általános szabály.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Fehér Gábor**

Schiffer Ignác üzletében finom selyem szövetek és mindenféle menyasszonyi kelengyék a legolcsóbban beszerezhetők.

Legjobb a Hajdusági pedrőz. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárban 5-10 és 20 kros dobozokban.

H-Szoboszlón Tókes Zsigmond vas-, fűszer-, és vegyes üzletében egy jó családból való fiu tanulóul felvétetik.

Legjobb és legolcsóbb czipők bevásárlási forrása.

A legelőnyösebb vásárlás eszközlése czéljából a tisztelt közönség érdekében áll czipő szükségletét

T o l n a y D á n i e l

Debreczen, főter főpostával szemben levő

Férfi-, Női és Gyermekek-czipő Nagy áruházából

beszerezni, hol oriási választékban szép formájú szolid elven készített tartos czipők oly meglepő olcsó árban kaphatók, mint a milyen bárhol sem nyújtható.

Legújabb divatu kalapok és nyakkendők, legjobb minőségű férfi ingek hurisnyák és egyéb uri cikkek bámulatos olcsó árban.

Legjobb és legolcsóbb czipők bevásárlási forrása.

A legjobb izlésnek megfelelő árak

Nagy raktár férfi és fiu eszizmákban!

Olcso szabott árak!

Feltűnést keltő
szép és divatos
URI DIVAT
ujdonságok érkeztek a közelgő
ősz és téli idényre

FEKETE JAKAB
elsőrangú uri-divat, kalap,
fehérnemű és czipő-üzletébe
DEBRECZEN,
Főter kistemplom mellett, ev. ref.
egyház épület.

Ujjonnan nyílt férfi divatüzlet

Ujjonnan nyílt férfi divatüzlet

Férfi és fiu kalapok és sapkák.

Férfi és fiu ingek, gallérok és kézelők.

Olcso szabott árak!

Czipők, esőernyők, uti-bőröndök.

Nyakkendők, zseb-kendők és harisnyák.

Neumann M.

Debreczen főter a m. kir. postával szemben.

Városi és utazóbunda.

Gazdasági kabát szőrmebéléssel.

Télikabát.

Felöltők.

Havellok.

Ulster.

Raglan.

Férfiöltönyök.

Fiu- és gyermekruhák.

Különosztály méret szerint, nagy választék angol, francia és hazai szövetekben.

☐ Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pontos czimre figyelni tessék!

Gyümölcsfák

minden nemei kaphatók 1-6 éves példányokban erősségükhöz mért méltányos áron teljesen hiteles elnevezéssel gondosan kiasva és jól csomagolva

Petrovay György

faiskolájában
N A G Y - K Ü R Ü B E N .

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Könyvnyomdai munkákat jutányos áron teljesít

P l ó n G y .

könyvnyomdász
HAJDU-SZOBOSZLÓN,
Iskola-tér, 65. sz. Saját ház.

Ugyanott egy fiu tanulóknak felvétetik.

Egy

50 kat. holdas tanyabirtok egy tagban, Szoboszló város közvetlen közelében örök áron eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

M. kir. államvasutak téli menetrendje.

Indulás Budapest fele.

Reggel 9 óra 23 perczkor	gyorsvonal.
Délután 1 " 06 "	személyvonal.
Délután 4 " 38 "	gyorsvonal.
Este 7 " 56 "	személyvonal.
Éjjel 11 " 05 "	személyvonal.

Indulás Debreczen fele:

Éjjel 2 óra 01 perczkor	személyvonal.
Hajnalban 4 óra 50 "	személyvonal.
Reggel 6 " 56 "	vegyesvonal.
11 " 21 "	gyorsvonal.
6 " 03 "	gyorsvonal.

A Sándortelep Ujvidéken

folyó év őszi, vagy 1901. év tavaszán szállításra évek óta a legnagyobb elismerésben részesülő megbízható terményeit ez idén is megvételre felajánlja: u. p.

Fásojtványokat. Zöldojtványokat.

Amerikai alanyvesszőket.

Különféle értékes Hibride vesszőket:

Európai gyökeres szőlővesszőket.

Európai sima szőlő vesszőket ojtási czélokra.

Európai sima szőlővesszőket kiültetésre.

Legjobb és fajtiszta minőségben.

Olyan dus választékban, mint azt egyetlen hazai telep sem nyújthatja

Nagy mennyiségekben.

Tetemesen leszállított árak mellett.

A Sándortelep részletes árjegyzékét alul-

írott teleptulajdonos mindenkinek kívánatra ingyen és bérmentesen megküldi és felkéri mindazon t. cz. vevőket melyek vagy bizonyos fajokra és bizonyos alanyokra ojtva igényt artanak, vagy pedig zöldojtványokra, melyek némely fajból nem túl nagy számban készülnek, hogy sziveskednének kívánságaikat vele mielőbb tudatni, hogy vagy az árukat, mint pedig a fajokat illeti, vagy bármi más megkeresésüket, azonnal elintézhesse.

Adamovich Sándor

bornagykereskedő és a Sándortelep tulajdonosa
Ujvidék. (Bács-Bodrog megye.)

Piaci árak.

1900. Deczember 8.

Buza	—	—	6.30—6.40
Kétszeres	—	—	5.70—5.90
Rozs	—	—	5.40—5.50
Árpa	—	—	5.10—5.20
Zab	—	—	0.00—0.00
Tengeri uj	—	—	4.40—4.50